

Indira SPĂTARU

ACASĂ LA OTILIA CAZIMIR

„Unde mi-e inima, florilor?
Dăruită-i de mult, tuturor...”

(*Flori de vis, flori de fum, flori de sânge*
– Poezii, 1964)

Se împlinesc anul acesta 45 de ani de la trecerea la cele veșnice a poetei, prozatoarei, publicistei, traducătoarei Otilia Cazimir. Născută la 12 februarie 1894, în localitatea Cotu-Vameșului, lângă orașul Roman, Alexandrina Gavrilescu, pe numele său adevărat, a devenit ieșeancă la 4 ani, când familia, compusă din Gh. Gavrilescu, tatăl, învățător, mama Ecaterina Gavrilescu și cei 5 copii, s-a mutat la Iași. Casa din Bucșinescu nr. 4, unde a locuit din anul 1908, era o clădire veche, datînd de pe la 1850, și fusese cumpărată de tatăl viitoarei poete. Destinul său literar avea să-i aducă schimbarea numelui, prin debutul său la revista „Viața românească”, în 1912, cu o poezie nesemnă, de teama directoarei de la „Oltea Doamna”, cam severă, în locul numelui punînd trei steluțe. Cei doi directori ai revistei, Mihail Sadoveanu și Garabet Ibrăileanu, aveau să-i aleagă împreună pseudonimul Otilia Cazimir, publicîndu-i poezia *Noapte* și recunoscîndu-i, astfel, talentul. Publicarea în „Viața românească” certifica o afirmare literară națională.

Sub acest nume, pe care oficial avea să și-l însușească în 1950, a publicat peste 50 de volume, de poezie, proză, traduceri, între care *Lumini și umbre* (1923), *Fluturi de noapte* (1927), *Licurici – cronici fanteziste* (1930), *Cîntec de comoară* (1930), *Jucării* (1939), *A murit Luchi* (1942), *Baba iarna intră-n sat* (1954), *Din întuneric – Fapte și întîmplări adevărate din carnetul unei doctorese* (1928), *Grădina cu amintiri* (1929), *În tîrgușorul dintre vii* (1939), *Prietenii mei scriitorii...* (1960).

Ca recunoaștere a meritelor sale literare, poeta a primit în anul 1927 Premiul Academiei Române și Premiul „Femina Vie – Heureuse”, iar în anul 1937 i s-a acordat Premiul Național pentru Literatură.

Între anii 1937-1947, i s-a încredințat funcția de inspector general al teatrelor din Moldova, Basarabia și Bucovina. A colaborat la întocmirea manualelor didactice împreună cu Mihail Sadoveanu și George Topîrceanu (cu acesta din urmă a avut, timp de 5 ani, pînă la stingerea din

viață a poetului, una din cele mai frumoase legături de prietenie și dragoste din literatura română).

A fost aleasă în primul Comitet al Uniunii Scriitorilor din R.P.R., alături de Sadoveanu, Zaharia Stancu, Mihai Beniuc, Geo Dumitrescu etc.

Casa din Bucșinescu nr. 4, unde a locuit și a scris poeta pînă la vîrsta de 73 de ani, a devenit muzeu în anul 1972, prin donația făcută de nepoata ei, Alice Zaitz, care a oferit două încăperi, spațiul ocupat efectiv de Otilia Cazimir în timpul vieții. Aici totul a rămas neschimbat, de parcă Otilia încă șade la masa de scris, așteptîndu-și numeroșii musafiri să-i treacă pragul. „E liniște-n odaie, parcă-i noapte./ Miroase a gutui și-a mere coapte/ Și e răcoare ca-n odăile bătrîne/ Ca-n albele iatacuri de pe vremuri.” (*Strofe în amurg*, din *Fluturi de noapte*).

Numeroase obiecte, de la scoarțele țesute la Agapia și Vărătic și lăicere ce împodobesc pereții, la călimara din cristal, fotografiile, tablouri, piese originale de mobilier, îmbrăcăminte, volume în ediție princeps, documente, icoane de secol XIX dau farmec acestei case cu cerdacul umbrat de liliac și iederă. „Iar din capătul potecii/ Ți-ar întinde pe-nserate/ Brațe moi și parfumate/ Liliicii...” (*Dac-aș știi că vii*, din *Lumini și umbre*).

Clădirea face parte din patrimoniul cultural, înscriindu-se între obiectivele Muzeului Literaturii Române Iași, la inițiativa căruia și împreună cu Uniunea Scriitorilor – filiala Iași, a fost inaugurată în luna aprilie 2012, în cadrul Zilelor revistei „Convorbiri literare”, o placă comemorativă, atestînd primul sediu al Comitetului Director al Uniunii Scriitorilor din România – filiala Iași.

